

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: kipan@central.ntua.gr

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αθήνα, 20 Αυγούστου 2013

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΘΕΜΑ: Τοποθέτηση της Εκτελεστικής Γραμματεία της ΚΙΠΑΝ για το Νέο Λύκειο και το Σύστημα Πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση του υπό διαβούλευση Νομοσχεδίου περί «Αναδιάρθρωσης της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Λοιπές Διατάξεις...».

Ως ΚΙΠΑΝ, σταθερά και κατ' επανάληψη έχουμε αναλάβει πρωτοβουλίες από μακρού χρόνου –και μέσα από σχετικές δράσεις της ΠΟΣΔΕΠ- στο σημαντικότερο ζήτημα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και των συστημάτων πρόσβασης στα ΑΕΙ (βλ. [1]-[3]), γιατί θεωρούμε ότι αυτά τα δύο συστήματα αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους για την ουσιαστική αναβάθμιση του επιπέδου της γενικής παιδείας αλλά και της Ανώτατης Εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Το Σχέδιο Νόμου για το Νέο Λύκειο (Γενικό και Επαγγελματικό) και το Σύστημα Πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (βλ. [4]), που δημοσιοποιήθηκε πολύ καθυστερημένα στις 10 Αυγούστου από το Υπουργείο Παιδείας (αφήνοντας ελάχιστο χρόνο ένδεκα ημερών (!) για -μια σίγουρα προσχηματική- δημόσια διαβούλευση), συνιστά εμφανώς μια απόπειρα σύνθεσης ετερόκλητων προτάσεων και δεν είναι αποτέλεσμα ενός επιστημονικά τεκμηριωμένου σχεδιασμού για τη συνολική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος και ιδιαίτερα της πολύ κρίσιμης και καθοριστικής –από πολλές απόψεις- βαθμίδας του Λυκείου. Ειδικότερα, κατατίθεται μια προβληματική πρόταση «άγνωστων επιτροπών», χωρίς την απαραίτητη επιστημονική τεκμηρίωση, αφού τόσο το ΕΣΥΠ όσο και το ΙΕΠ αγνοήθηκαν προκλητικά, παρά τις περί του αντιθέτου δηλώσεις της πολιτικής ηγεσίας. Την ίδια στιγμή η πρόθεση άμεσης εφαρμογής των αλλαγών τον ερχόμενο Σεπτέμβριο αποδεικνύει την προχειρότητα του εγχειρήματος, αφού καμία προετοιμασία δεν έχει δρομολογηθεί. Αναλυτικότερα:

- Η απουσία στο Σχέδιο Νόμου οποιασδήποτε αναφοράς για αλλαγή της δομής και του περιεχομένου των αναλυτικών προγραμμάτων και η διατήρηση του ίδιου, παρωχημένου, διδακτικού υλικού, οδηγεί στη συνειδητή επιλογή της διαιώνισης της λειτουργίας του Λυκείου ως προθαλάμου εισαγωγής στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, με κύρια μαθησιακή διαδικασία την αναπαραγωγή των σελίδων των μοναδικών σχολικών εγχειριδίων.
- Η απόπειρα μετατροπής του Λυκείου σε χώρο συνεχών εξετάσεων επί τρία χρόνια προδιαγράφει ένα σχολικό περιβάλλον αυξανόμενου εξεταστικού ανταγωνισμού, με σοβαρές ψυχολογικές επιπτώσεις για τους μαθητές και βαρύτατες οικονομικές συνέπειες για την ελληνική οικογένεια, σε μια περίοδο δραματικής μείωσης των οικογενειακών εισοδημάτων. Τα συμπεράσματα αυτά προκύπτουν από την αοριστία των διαδικασιών επιλογής στα σχολεία του 50% των ερωτήσεων από την «Τράπεζα Ερωτήσεων», την ανυπαρξία μηχανισμού εποπτείας των διαδικασιών βαθμολόγησης στο σχολείο, κ.α., στοιχεία που θα οδηγήσουν αναπόφευκτα σε πληθωρισμό υψηλών βαθμολογιών, άρα και

σε επιβολή εξετάσεων περιφερειακού ή πανελλαδικού χαρακτήρα από την Α΄ Λυκείου, με το 100% των θεμάτων εκτός σχολείου, κάτι που ήδη έχει προβλεφθεί σε διάταξη του Σχεδίου Νόμου για την Ίδρυση του Οργανισμού Διεξαγωγής Εξετάσεων. Σε αυτό το περιβάλλον η πολυδιαφημιζόμενη «Τράπεζα Ερωτήσεων» μπορεί να εξελιχθεί σε μηχανισμό αναπαραγωγής της άκριτης αποστήθισης μιας περιττής και παρωχημένης σχολικής ύλης.

- Η παραμονή στο ίδιο πλαίσιο των «παραδοσιακών» μαθημάτων χωρίς ουσιαστική πρόταση για το περιεχόμενο της έννοιας «γενική παιδεία», σε συνδυασμό με την αποβολή σημαντικών αντικειμένων από το Λύκειο, όπως η Πληροφορική και κυρίως τα μαθήματα Τέχνης, η ελαχιστοποίηση της Φυσικής Αγωγής, με άμεσο στόχο τη διαθεσιμότητα-απόλυση των αντίστοιχων ειδικοτήτων, αποκαλύπτει μια φιλοσοφία πλήρους «φροντιστηριοποίησης» του σχολείου, με φυσικό επακόλουθο την αναπαραγωγή των ίδιων γνωστικών και μαθησιακών αποτελεσμάτων και τις αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχοσωματική ανάπτυξη, που διαπιστώνουμε ως ακαδημαϊκοί δάσκαλοι τις τελευταίες δεκαετίες. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί και η αυθαίρετη διαμόρφωση του ιδιότυπου μαθήματος «Πολιτικής Παιδείας», στο οποίο εντάσσονται ατεκμηρίωτα και πέραν κάθε επιστημονικής δεοντολογίας, η οικονομία, το δίκαιο και η κοινωνιολογία. Με ποια λογική, αλήθεια, δεν εντάσσονται στην Πολιτική Παιδεία η Φιλοσοφία, η Ιστορία ή ο «Επιτάφιος» του Περικλή; Είναι φανερό ότι πρόκειται για συνειδητή επιλογή συρρίκνωσης των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων, γεγονός επιστημονικά και παιδαγωγικά απαράδεκτο!
- Παράλληλα, **θετικά σημεία**, όπως ο καθορισμός συντελεστή στα εξεταζόμενα μαθήματα από τα ΑΕΙ, **υπονομεύονται από την απουσία ποιοτικών αλλαγών** στην ουσία της σχολικής γνώσης και στους τρόπους μετάδοσης και αξιολόγησής της στο σχολείο. Ειδικά στο θέμα της επιλογής των υποψηφίων φοιτητών αγνοήθηκε εντελώς η πρόταση του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 2009 (βλ. [5]), η οποία τόνιζε ότι *«τα διάφορα Τμήματα των ΑΕΙ και ΤΕΙ καθορίζουν τον τρόπο εισδοχής των νέων φοιτητών. Κάποια από τα Τμήματα μπορούν να απαιτήσουν μόνο Εθνικό Απολυτήριο και να δεχτούν εισακτέους ανάλογα με το βαθμό του απολυτηρίου. Άλλα Τμήματα απαιτούν και βαθμολογία των υποψηφίων σε συγκεκριμένα μαθήματα, καθώς και συντελεστές βαρύτητας γι' αυτά και άλλους τρόπους επιλογής»*. Το προτεινόμενο σύστημα πρόσβασης δεν παρέχει τέτοιες δυνατότητες, αλλά συσσωρεύει «βίαια» Σχολές και υποψηφίους σε επιστημονικά πεδία, ενώ Πανεπιστημιακά Τμήματα όπως π.χ. τα ΤΕΦΑΑ δεν φαίνεται να εντάσσονται σε κανένα επιστημονικό πεδίο. Η προχειρότητα σε όλο της το μεγαλείο!
- Ταυτόχρονα, η δημιουργία ενός αυτονομημένου **«Ανεξάρτητου Οργανισμού Εξετάσεων»** δεν είναι μόνο **προκλητική**, σε μια εποχή δραματικού περιορισμού των δαπανών για την εκπαίδευση και διάλυσης εκατοντάδων οργανισμών του Δημοσίου, αλλά **και επικίνδυνη**, αφού μπορεί να εξελιχθεί **σε μηχανισμό παρα-κυβέρνησης της εκπαίδευσης**, μέσω των απαιτήσεων των εισαγωγικών εξετάσεων. Το πιο αρνητικό, όμως, είναι οι προβλεπόμενες **διαβλητές και αναξιοκρατικές** διαδικασίες στελέχωσής του οργανισμού αυτού, γεγονός που αποδεικνύει ότι το ιδιότυπο αυτό γραφειοκρατικό μάρφωμα αποτελεί ιδέα προσώπων, που φέρουν σοβαρότατη ευθύνη για την υποβάθμιση της εκπαίδευσης και που τώρα θα εμφανιστούν ως «σωτήρες» της, καταλαμβάνοντας τις προβλεπόμενες θέσεις εξουσίας.

- Τέλος το σχέδιο Νόμου κατά το σκέλος που αφορά στο Τεχνολογικό Λύκειο εμφανίζεται μετά από τρίχρονη καθυστέρηση, σε μια στιγμή κατάργησης ολόκληρων ειδικοτήτων και οριζόντιων απολύσεων 2500 εκπαιδευτικών. Διαφέρει από αυτό που συζητήθηκε στο ΕΣΥΠ (το οποίο την τελευταία διετία αγνοείται επιδεικτικά), εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις και στους προτεινόμενους κλάδους ειδίκευσης και στα γνωστικά αντικείμενα, ενώ το προτεινόμενο τέταρτο έτος μαθητείας σε επιχειρήσεις, με την εμπλοκή του ΟΑΕΔ, κινδυνεύει να μετατραπεί σε μηχανισμό διοχέτευσης «εργαζομένων» μηδαμινού κόστους σε επιχειρήσεις οι οποίες θα αποφεύγουν πλέον τις πραγματικές προσλήψεις.

Συμπερασματικά, η ΚΙΠΑΝ διαπιστώνει ότι αντί για ένα Λύκειο πολύπλευρης καλλιέργειας και σύγχρονων προσεγγίσεων για την επιστήμη, την ιστορία και τον πολιτισμό που απαιτεί η επιστημονική κοινότητα, μεταβαίνουμε σ' ένα Λύκειο εξετασιοκεντρικού χαρακτήρα και δήθεν εμπάθουσας σε μια τυποποιημένη και εν πολλοίς άχρηστη σχολική γνώση. Πρόκειται για μια πολιτική επιλογή ασύμβατη με τις απαιτήσεις των κρίσιμων συνθηκών στις οποίες βρίσκεται η χώρα.

Γ' αυτόν το λόγο η ΚΙΠΑΝ προτείνει την αναστολή εφαρμογής των αλλαγών για το Λύκειο και το σύστημα πρόσβασης για το σχολικό έτος 2014-15 προκειμένου να αξιοποιηθεί ο ενδιάμεσος χρόνος με στόχο:

- Τον ουσιαστικό επιστημονικό σχεδιασμό των αλλαγών στο πλαίσιο του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας και με βάση τις κατατεθειμένες προτάσεις της επιστημονικής κοινότητας.
- Τη σταδιακή αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων του Λυκείου και την παραγωγή νέου διδακτικού υλικού, πριν εφαρμοστεί οποιαδήποτε αλλαγή
- Τη συστηματική ενδοσχολική επιμόρφωση των διδασκόντων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ώστε να είναι επαρκώς προετοιμασμένοι για την αποτελεσματική εφαρμογή των προτεινόμενων αλλαγών.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ της ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Συνημμένα:

[1] Απόφαση της ΔΕ της ΠΟΣΔΕΠ για το Λύκειο και την Πρόσβαση στα ΑΕΙ, 20 Ιουνίου 2009, http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&Itemid=133&limitstart=60

[2] Επιστημονικό Διήμερο «*Η αναβάθμιση του Λυκείου και τα Συστήματα Πρόσβασης στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Οι Αναγκαιές Αλλαγές*», Οργανωτής: ΠΟΣΔΕΠ, 15-16 Οκτωβρίου 2009, Αμφιθέατρο «ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ» του ΥΠ.ΕΞ., Αθήνα, http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&Itemid=126&limitstart=70

[3] Προεδρείο ΠΟΣΔΕΠ: Δ.Τ. για τις αλλαγές στο Λύκειο και το Σύστημα πρόσβασης, 7 Φεβρουαρίου 2012, http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&Itemid=126&limitstart=20

[4] «Σχέδιο Νόμου Αναδιάρθρωσης της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Λοιπές Διατάξεις», 10 Αυγούστου 2013 http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=cat_view&Itemid=47&gid=52&orderby=dmdate_published

[5] «Π Ρ Ο Τ Α Σ Ε Ι Σ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ο ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ κ. ANNA ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ», 20 Νοεμβρίου 2009, http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&Itemid=129

Κοινοποίηση:

- Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ, diokousaepitropiposdep@googlegroups.com

- Καθηγητή **Κων/νο Αρβανιτόπουλο**, Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, minister@minedu.gov.gr
- Καθηγητή **Αθανάσιο Κυριαζή**, Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, gengram@minedu.gov.gr
- **Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων**
- **Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας**, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, esyp@otenet.gr,
- **Σύνοδο Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων**, lilnikol@interel.uoa.gr
- **Σύνοδο Προέδρων Συμβουλίων Ιδρύματος Ελληνικών Πανεπιστημίων**, aleka.choulaki@cs.uoi.gr
- **Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ)**, Κορνάρου 2 & Ερμού, Αθήνα, olme@otenet.gr, thekotsi@sch.gr
- **Πρωτοβουλία Μελών ΔΕΠ Υπό Αναμονή Τοποθέτησης, Α-λέκτωρ**, lectures@gmail.com
- **Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ**, chara@teikoz.gr
- Καθηγητή **Ιωάννη Τσάκη**, Πρόεδρο ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, jtsaknis@teiath.gr
- Δρα **Μαρία Στουμπούδη**, Πρόεδρο ΕΕΕ, mstoum@hcmr.gr
- **Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση**, Λεωφόρος Συγγρού 44, Τ.Κ. 117 42, Αθήνα, adipsecretariat@hqa.gr
- **Πανελλήνιο Σύλλογο Επιστημονικού Εργαστηριακού Προσωπικού Αορίστου Χρόνου των ΑΕΙ (ΠΑΣΕΕΠΑΧ-ΑΕΙ)**, paseepaxaei@gmail.com
- **Ομοσπονδία Συλλόγων Ε.Ε.ΔΙ.Π /Ι ΑΕΙ**, garacho@phed.uoa.gr, eedip@central.ntua.gr
- **Πανελλήνιο Σύλλογο Διδασκόντων ΙΔΑΧ στα ΑΕΙ (ΠΑΣΔΙΔΑΧ)**, pasdidax@gmail.com, skoul@aua.gr
- **Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων ΕΕΔΙΠ**, p_eedip@mail.ntua.gr
- **Ομοσπονδία Διοικητικού Προσωπικού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ο.Δ.Π.Τ.Ε.)**, savaspap@ad.auth.gr
- **Πανελλήνια Ομοσπονδία ΕΤΕΠ ΑΕΙ (Π.Ο.Ε.Τ.Ε.Π. ΑΕΙ)**, akaratz@ee.duth.gr, rodi@uom.gr
- **Σύλλογο Εργαζομένων Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου και Ορισμένου Χρόνου Ε.Μ.Π**, christab@mail.ntua.gr
- **MME**